

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1982. április 10.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

biztonsági tanács -dél-afrika

new york, 1982 április 10. /adn/reuter/afp/- az ensz biztonsági tanácsa pénteken este egyhangu határozatban szólította fel pretoriát: változtassa meg a halálos ítéleteket, amelyek a hatóságok három dél-afrikai szabadságharcost sújtottak.

a három elítélt a betiltott dél-afrikai felszabadítási szervezet, az afrikai nemzeti kongresszus /anc/ tagja, s az a vád ellenük, hogy 1980-ban többedmagukkal támadást hajtottak végre egy rendőrörs ellen.

Lusakában nyilvánosságra hozott közleményében az anc rámutatott: a szervezet tagjai azért harcolnak, hogy megszabadítsák dél-afrikát az elnyomó és fajúldozó rezsimtől.

mint a reuter hírügynökség jelentette, az egyesült államok csak azért nem vétőzta meg a határozatot, mert hosszú huzavona után abból sikerült törölnetnie a „hazafiak,” kifejezést, s az általános követelést, hogy az elítélteket haladéktalanul helyezték szsbadlábra.

pl ha
06.52 100482 0953

fi

.-

kül

- 2 -

1982.04.10.

sk0002 4 230 mtik1004

nicaragua - amerikai javaslat-tudósítói /1. rész/

havanna, 1982. április 10. /mti/ - az egyesült államok nyolc pontból álló javaslatot terjesztett nicaragua elé. a lista első helyén szerepel az a követelés, hogy nicaragua szüntesse be a „közép-amerikai lázongások és ellenségeskedések támogatását,„ az amerikai vélemény szerint más területeken csak akkor lehet előrelépni, ha e tekintetben eredmények születnek.

nicaragua már többször egyértelműen leszögezte: alaptalan az a vád, hogy managua fegyverekkel és katonákkal támogatná a szomszédos közép-amerikai országok forradalmi mozgalmait. ugyanakkor tény, hogy az egyesült államok áll a nicaraguai forradalmi rendszer meggyöngyítését szolgáló titkos és nem is annyira titkos akciók mögött.

egy másik pont előírja, hogy a két ország közös nyilatkozat formájában ígérje meg, nem avatkoznak egymás és más közép-amerikai országok belügyeibe. az egyesült államok hajlandó lenne nyilatkozatban rögzíteni álláspontját a nicaraguai ellenforradalmárok egyesült államokbeli kiképzéséről, tekintetbe véve a managuai aggodalmakat.

az okmány javasolja a közép-amerikai országok számára, hogy tiltsák be bizonyos típusú fegyverek behozatalát, csökkentsék „ésszerű szintre,„ a katonai tanácsadók számát és a fegyveres erőket „a biztonsági szükségletekkel összhangban levő szinten korlátozzák,„.

a dokumentum ezenkívül követeli, hogy az aasz, vagy más nemzetközi szervezetek képviselői ellenőrizzék nicaragua nemzeti repülőtereit, katonai létesítményeit, kikötőit és határait. e feltételek teljesítése esetén a washingtoni javaslat szerint nicaragua számára is hozzáférhetővé válik az egyesült államok által felkínált karibi és közép-amerikai fejlesztési terv. az egyesült államok később azt is fontolóra veheti, hogy nicaraguával egyezményt írjon alá a közvetlen gazdasági együttműködés felújításáról.

anthony quinton, az egyesült államok managuai nagykövete pénteken adta át a nicaraguai külügyminisztérium képviselőinek a washingtoni indítványt. /folyt./

ml/so ha

06.56 100482 2062

fi

..-

kül

- 3 -

1982.04.10.

sk0003 4 230 mtik1005

nicaragua - amerikai javaslat /2. rész/

mint ismeretes, nicaragua már többször leszögezte, kész bármikor és bárhol megkezdeni a kapcsolatok normalizálását szolgáló tárgyalásokat az egyesült államokkal. managua ugyanakkor ragaszkodik ahhoz, hogy a tárgyalások megkezdését ne kössék teljesíthetetlen előfeltételekhez, és alapként az önrendelkezési jog feltétel nélküli elismerése és a kölcsönös tisztelet szolgáljon.

ml/so ha

06.58 100482 0445

..-

sk0004 4 230 mtik1006

usa - kuba

havanna, 1982. április 10. /mti/ - az egyesült államok gyakorlatilag leállította a kuba és az ország közötti idegenforgalmi légitársaságok működését. a washingtoni pénzügyminisztérium pénteki közleménye szerint rendeleti úton betiltották a miami központtal működő american airways charter légitársaság működését. ez a társaság bonyolította a kuba és egyesült államok közötti turistaforgalmat.

a pénzügyminisztérium az intézkedést azzal indokolta, hogy a kérdéses társaság „kuba ellenőrzése alá került,„ holott az amerikai törvények tiltják, hogy az egyesült államok területén kubai vállalatok működjenek. a washingtoni kormány kuba elleni teljes gazdasági bojkottja jegyében amerikai légitársaságok nem üzemeltetnek menetrendszerű kubai járatokat s kubai gépek nem szállhatnak le amerikai repülőtereken.

ml/so ha

07.03 100482 0840

fi

..-

sk0005 4 230 mtik1007

falkland - haig

buenos aires, washington, 1982. április 10.
/mti-afp/ap/upi/reuter/ - alexander haig amerikai külügyminiszter pénteken éjjel buenos airesbe érkezett, hogy tárgyalásokat folytasson az argentin vezetőkkel a falkland /malvin/ szigetek kérdésében kiobbant viszályról. az amerikai külügyminiszter ezt megelőzően londonban találkozott a brit vezetőkkel.

haig megérkezése után kijelentette: a viszály tárgyalásos megoldásának alapját az ensz biztonsági tanácsának döntésében látja, amely felszólítja argentinát, hogy vonja ki csapatait a szigetekről.

londoni tárgyalásairól az amerikai külügyminiszter nem nyilatkozott, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az egyesült államok és argentina „hagyományos partneri kapcsolatai, az elmúlt években - reagan elnök beiktatása óta - jelentősen javultak.

mint ismeretes, a reagan-kormány feloldotta az argentinába irányuló amerikai fegyverszállítások tilalmát, amit az előző amerikai vezetés rendelt el az emberi jogok argentinában való megsértése miatt. washington és buenos aires kapcsolatai azt követően váltak különösen szívélyessé, hogy az argentin katonai vezetők teljes mértékben csatlakoztak a reagan-kormány közép-amerikai politikájához és beleegyeztek abba, hogy „szükség esetén, csapatokat küldjenek salvadorba.

haig argentinába érkezése előtt telefonon tájékoztatta a barbados szigetén tartózkodó reagan amerikai elnököt utja eddigi eredményeiről. az amerikai külügyminiszter szombaton találkozott leopoldo galtieri tábornokkal, argentin államfővel és nicanor costa mendez argentin külügyminiszterrel.

az argentin-brit viszály ügyével ismét foglalkozott a biztonsági tanács. a bt pénteken zárt ajtók mögött, nem hivatalos konzultációt tartott arról az argentin panaszról, hogy a brit kormány ugynevezett tiltott övezetet rendelt el a falkland /malvin/ szigetek körül. a rendelkezés hétfőn hajnalban lép életbe és ennek értelmében a brit haditengerészet jogot formál magának arra, hogy elsüllyesszen minden argentin hadihajót, amely kétszáz tengeri mérföldes körzetben a szigetek körül tartózkodik. az egyesült államok hadügyminisztériuma pénteken egyébként elrendelte, hogy „külön rendelkezésig, az amerikai kereskedelmi hajók ne hajózzanak be ebbe az övezetbe.

gó ha
07.13 100482 2277

Fi

--

sk0006 4 230 mtik1008

északi-sark

moszkva, 1982. április 10. /mti/ - elhagyta eddigi állomáshelyét s pénteken visszatért leningrádba az északi-sark-22 uszó kutatóállomás utolsó személyzete. távozásukkal a szovjet arktisz-kutatás csaknem kilenc éven át tartó, tudományos sikereiben igen gazdag korszaka zárult le.

a 10 négyzetkilométer területű, csaknem 30 méter vastag uszó jégszigetre telepített északi-sark-22 állomás 1973-ban kezdte meg működését, s az évek során valóságos kis tudósvárossá nőtte ki magát. laboratóriumaiban az egymást váltó expedíciók tagjaként összesen másfél ezer tudós dolgozott, vizsgálatokat végezve az északi-sark-kutatás valamennyi témakörében. vizsgálták a jéges-tenger mélyét és a sarkvidék fölötti légkör felsőbb rétegeit. több mint 6000 meteorológiai rádiószondát bocsátottak fel az állomásról, mélységmérések és vízpróba-vizsgálatok sorát végezték. buvárok egész csapata vizsgálta az északi-sark jégpáncélját. az állomás vette és a szovjetunióba továbbította a föld körül keringő mesterséges holdak rádióadásait. az utánpótlást, a hazatérők helyébe érkező újabb expedíciókat a jégszigeten landoló an-24 típusu repülőgépek szállították az állomásra.

az északi-sark-22 elhagyása ezért vált szükségessé, mert a jégsziget, több mint 16 000 kilométer megtétele után most délnek, az atlanti-óceán melegebb vizei felé vette útját. leszerelték, s repülőgéppel elszállították az állomás műszereit, berendezéseit, sőt még a szétszedhető épületeket is, s grönland partjaitól 400 kilométerrel keletre az utolsó kutató is elhagyta állomáshelyét. a naponta 1-1,5 kilométeres sebességgel délnek sodródó szigeten megmaradt azonban egy épület, ahol az esetleg arra vetődők számára élelmiszert, üzemanyagot hagytak hátra, valamint egy orosz és angol nyelven írt, az állomás működéséről beszámoló levelet.

az északi-sark-22-nek megvan már az utódja. munkáját az ugyancsak jégszigetre telepített északi-sark-25 folytatja.

fl/so ha

07.16 100482 1961

Fi

--

1982.04.10.

sk0007 4 230 mtik1009

japán - cocom

tokió, 1982. április 10. /mti/ - tokiói kormányköröktől származó értesülések szerint a fejlett tőkés országok júniusi versailles-i csúcsertekezletén az egyesült államok megpróbálja majd elfogadtatni japánnal és nyugat-európával a szovjetunióba irányuló technológiai export megszigorítását. ennek megfelelően még ez év végéig teljesen új listát szeretne összeállítani azokról az árucikkekről, amelyeknek a szocialista országokba való kivitelét a párizsi székhelyű, ugynevezett cocom-bizottság felügyeli.

a nihon keizai simbun, a szigetországi gazdasági érdekeltségek szöcsöve azonban emlékeztet, hogy emiatt aggodalom érződik japánban és nyugat-európában: túl szigorúnak tartják az amerikai tervet, amely szerint a korlátozásokat kiterjesztenék „a katonai célokra is felhasználható polgári rendeltetésű termékekre„. így például a tilalmi lajstromra felkerülnének hajóépítési és egyéb gépi technológiák, komplett gyári berendezések, nemkülönben „elektronikával ellátott villamosági háztartási gépek„ is.

japán és nyugat-európa úgy véli, hogy az ilyesmi erősen leszűkítené a kelet-nyugati kereskedelmet, ezért várhatóan nagy nehézségekbe fog ütközni a kérdéses árucikkek körének meghatározása. a jelenlegi listán 120-130 cikk szerepel. ám az amerikai javaslat elfogadása azt jelentené, hogy meg kellene változtatni a korlátozási alapelveket, s új listát is kellene készíteni.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a lap értesülései szerint a legutóbbi amerikai-japán konzultációkon az egyesült államok arra hivatkozott, hogy a szovjetunió katonai célokra használja fel a polgári cikkeket is. washington a szovjetunióba exportált japán uszódokk, valamint az amerikai teherautógyár és a kazettás magnetofonok példáját hozta fel.

fn/so ha

07.30 100482 1841

Fi

--

1982.04.10.

sk0008 4 230 mtik1010

feszültség dél-libanonban

beirut, 1982 április 10. /mti-reuter/afp/- minden jel arra vall, hogy izrael újabb nagyszabású agresszióra készül dél-libanon ellen. a wafa hirügynökség jelentette, hogy jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke pénteken ellenőrző látogatást tett a térségben, megsemmisítette a baloldal közös palesztin-libanoni állásait és felhívta a katonai vezetőket: készüljenek fel a várható fejleményekre.

egyidejűleg egy beiruti palesztin szóvivő közölte, hogy a határmenti rendkívüli izraeli csapatmozgások miatt a dél-libanoni palesztin erőket teljes riadókézsültségbe helyezték. beszámolt arról, hogy az izraeliek mindenütt megerősítették állásaikat, s különösen behatóan a katonai előkészületek a szakadár haddad őrnagy miliciái által ellenőrzött területeken.

emlékeztet, hogy tavaly júliusban, több hetes heves harcok után a szembenálló felek között tüszünet jött létre a térségben, a tüszünetet azonban izrael az elmúlt hónapokban több alkalommal megszegte.

a küszöbönálló izraeli támadás fényében az egyesült államok is tartózkodásra volt kénytelen felszólítani legfőbb közel-keleti szövetségeseit. az abc televíziós állomás pénteken este amerikai hivatalos személyiségeket idézett, akik szerint izrael befejezte katonai előkészületeit, s az elkövetkező néhány rapon belül megindítja támadását dél-libanon ellen. az említett források úgy vélik, hogy izrael azért időziti mostanra régóta tervezett akcióját, mert tudja, hogy az egyesült államok „lefoglalt„ a falkland-válsággal. /emlékeztet, hogy izrael nem először próbál használni huzni agressziós terveinek végrehajtására olyan helyzetekből, amikor a világ más pontjain valami „rendkívüli„ történik./

ami tel-avivot illeti: a begin-kormány szóvivője nem volt hajlandó sem cáfolni, sem megerősíteni az említett jelentéseket, s az ellenzéket vádolta azzal, hogy mesterségesen náborus hisztériát szít. a parlament befolyásos ellenzéki tagjai ugyanis arra szólították fel a kabinetet, hogy „tartózkodjék mindenfajta katonai kalandrakciótól dél-libanonban„.

pl ha

07.35 100482 2098

Fi

--

sk0009 4 230 mtik1011

rövid hírek

mitterrand-koivisto

párizs, 1982. április 10. /ap/ - francois mitterrand francia köztársasági elnök április 13-án helsinki-ben találkozik mauno koivisto finn köztársasági elnökkel - jelentette be a francia elnöki hivatal, a francia államfő utban tokió felé szakítja meg útját a finn fővárosban.

helikopter

new york, 1982. április 10. /taszsz/ - újabb áldozatai vannak az amerikai intervenciós haderő gyakorlatsorozatának. legutóbb egy an-1 cobra típusu helikopter zuhant le a texas állambeli garden city városának közelében. a személyzet tagjai életüket veszítették. ezzel a gyakorlatok halálos áldozatainak száma 9-re növekedett.

szakszervezeti kongresszus

algír, 1982. április 10. /adn/ - pénteken befejezte munkáját az algériai dolgozók általános szövetségének 6. kongresszusa. a kongresszus politikai határozata az algériai szervezett dolgozók támogatásáról biztosítja a szabadságukért küzdő népeket, valamint a palesztinai és namibiai nép harcával vállalt szolidaritást hangoztatja.

légiszerencsétlenség

varsó, 1982. április 10. /pap/ - pénteken a viharos erejű szélben és a hóföregtegben lezuhant egy wroclawba tartó lengyel egészségügyi repülőgép. a szerencsétlenségénél 3 személy életét veszítette. a katasztrófa okait különbizottság vizsgálja.

ti ha

07.45 100482 1329

F

--

sk0010 4 230 mtik1012

vietnam - élelmiszertermelés

hanoi, 1982. április 10. - újabb intézkedéseket hoztak vietnamban, hogy a vkp ötödik kongresszusán elhatározott élelmiszertermelési programot megvalósíthassák. a harmadik ötéves tervidőszak végére, 1985-re, 60 millió lesz az ország lakossága, /tavaly a népszaporulat elérte az 1,2 milliót/ s hogy lépést tarthassanak, az élelmiszertermelést is megfelelő mértékben kell emelni. noha kiemelt fontosságú témaként kezelik a magas - jelenleg évi 2,4 százalékos - népszaporulat mérséklését, e tekintetben a közeljövőben nem várható lényeges változás.

az adott helyzettel számolva az intézkedések előírják: az 1985-ig terjedő időszakban évente egymillió tonnával kell növelni az élelmiszertermelést, amely tavaly elérte a 15 millió tonnás, rekordnak számító szintet. hogy ezt teljesíthessék, rendkívüli erőfeszítésekre lesz szükség, hangsúlyozzák hanoi-ban, utalva rá, a gazdálkodás néhány körülménye /műtrágya -, üzemanyag -, nyersanyag-, energiagondok/ átmenetileg rosszabbodhat, de a nehézségeket megfelelő szervezéssel, a tartományi pártbizottságok jó irányító-ellenőrző munkájával le lehet küzdeni.

a fő cél az intenzív gazdálkodás további térhódítása. ugyanakkor további partagföldeket kell feltörni az ország déli és középső vidékein, s be kell vezetni a kétszeri-háromszori aratást azokon a területeken, amelyekeken eddig csak egy mezőgazdasági évadban művelték a földet, noha a természeti körülmények több periódust is megengednének.

a központi pártlap, a nhan dan szombati kommentárja az élelmiszerprogram társadalmi hatásait elemelve kiemeli: az élet jól példázza, hogy ha nincs elegendő ennivaló, az hátrányosan hat a társadalomra, feszültségeket kelt, lassítja az általános gazdasági fejlődést. vietnammak megvannak a lehetőségei az élelmiszer gondok megoldására, így tehát csak az embereken, vezetőkön és vezetőteken múlik, előre léphetnek-e az ötödik kongresszuson kulcsprogramként kijelöltek megoldásában.

dp/so ha

08.00 100482 1989

F

--

kül

- 10 -

1982.04.10.

sk0011 4 230 mtik1014

Lengyel-portugál közlemény

varsó, 1982. április 10. /pap/ - a lengyel és a portugál kommunista párt határozottan elítéli az egyesült államoknak és más nato-államoknak a lengyel belügyekbe való beavatkozását - hangoztatja az a közös közlemény, amelyet alvaro cunhalnak, a pkp főtitkárának lengyelországi látogatásáról tettek közzé varsóban.

a közlemény rámutat, hogy az egyesült államok kalandorpolitikája miatt fokozódó nemzetközi feszültség veszélyezteti a nemzetközi békét és biztonságot. a lengyel és a pkp következetesen szembeáll a feszültség növelésével, a további fegyverkezéssel és az enyhülési, együttműködési politika folytatásáért száll sikra.

a két párt vezetői megállapodtak a kapcsolatok további fejlesztésében, ami megfelel mindkét párt érdekeinek és hozzájárul a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom egységéhez is.

ti ha
08.06 100482 0871

--

sk0012 4 230 mtik1015

magyar könyvek a szovjetunióban

moszkva, 1982. április 10. /mti/ - újabb magyar könyvek jelentek meg a közelmúltban a szovjetunióban. kijevben ukrán nyelven 115 darab példányban adták ki dobozy imre hatalom nélkül című regényét. a moszkvában, leningrádban, kijevben, tbilisziben, jerevánban és több más szovjet városban megrendezett magyar könyvnapokra a moszkvai szépirodalmi kiadó eötvös józsefnek a falu jegyzője című regényét, a progressz könyvkiadó pedig garai gábor két verseskötetét, vészi endre műveinek válogatását jelentette meg. a katonai könyvkiadó gondozásában adták ki földes mihály északi kapu és berkesi andrás küszöbök című regényét.

fl/so ha
08.18 100482 0679

fi

--

kül

- 11 -

1982.04.10.

sk0013 4 230 mtik1016

schmidt cikke

bonn, 1982. április 10. /mti-afp/- egységre szelította fel a német szociáldemokrata pártot helmut schmidt nyugatnémet kancellár.

schmidt felhívása a párt lapjában, a vorwärts-ben jelent meg, tíz nappal az spd müncheni kongresszusa előtt. a kongresszusra olyan időszakban kerül sor, amikor a kormány több tartományi választáson vereséget szenvedett. ezzel összefüggésben schmidt reményét fejezte ki, hogy a szociáldemokraták hatalmon maradnak, hozzátette ugyanakkor, hogy ez „a külső és a belső béke kérdése,..

ami a belső békét illeti, schmidt kancellár elsősorban a koalíciós partnerrel való viszony problémáját elemezte. mint ismeretes, az utóbbi időszakban több olyan nyilatkozat látott napvilágot, amelyek a szabaddemokraták esetleges elpártolására engedtek következtetni. ezzel összefüggésben schmidt arra szelította fel a szociáldemokratákat, hogy tiszteljék a szabaddemokratákat, mint koalíciós partnert. „kimélni kell az fdp-t, mert elvben szövetségesünk, ugyanakkor az fdp-nek is számolnia kell az spd-vel. ez annál könnyebb lesz, minél erősebb és egységesebb az spd,,- huzta alá cikkében helmut schmidt.

pl ha
09.37 100482 1165

--

sk0014 4 230 mtik1017

ürhajózás napja /1. rész/

moszkva, 1982. április 10. /mti/ - hétfőn ünneplik a szovjetunióban az ürhajózás napját. jurij gagarin 21 évvel ezelőtti első ürrepülésének évfordulóján országsszerte előadásokat, ünnepi esteket tartanak. a szovjet televízió több filmből álló sorozattal idézte fel az ünnep előtt az ürhajózás történetének legfontosabb fejezeteit, több új könyv is megjelent az ürhajózás történetéről, elméleti és gyakorlati eredményeiről. az idei ünnep jelentőségét fokozza, hogy rövidesen megemlékezhetnek a világűr kutatása nyitányának, az első szovjet mesterséges hold indításának 25. évfordulójáról, az idén 20 éves a kozmosz típusu szovjet mesterséges holdak sorozata és 15 éves az interkozmosz, a szocialista országok ürkutatói együttműködése.

fi

a jubileumi évben a szovjet űrkutatás újabb jelentős eredményt ért el a két venyera-szonda sikeres működésével, a vénuszról kapott első színes fényképfelvételek s az első vénusz-talajpróbák sikerével. az idei tervek között igen sok lényeges űrkutatási feladat megoldása szerepel, köztük az első szovjet-francia közös űrrepülés.

az űrhajózás napja küszöbén vlagyimir satalov altábornagy, a szovjet űrhajósok vezetője az apn hírügynökségnek írt cikkében az űrkutatás jövőjével foglalkozik. a szovjet kutatómunka iránya változatlanul kettős: egyrészt a föld körüli pályán keringő orbitális űrállomások létrehozása, másrészt a föld körüli és a bolygóközi tér, a szomszédos bolygók kutatása automatikus berendezések segítségével.

az űrállomások jövőjéről írva satalov megállapítja: az automatikus berendezések igen sok feladat megoldására képesek, de az ember közreműködése, aktív kutató munkája változatlanul nem nélkülözhető, sőt, annak jelentősége egyre nő. a szovjet tudósok célja az, hogy állandóan működő orbitális űrállomásokat hozzanak létre, ahol a személyzet hosszabb időt tölthet el - nem a rekordok kedvéért, hanem azért, mert így lehet biztosítani a valóban hatékony, eredményes munkát. satalov szerint meg kell oldani, hogy az űrállomások személyzete folyamatosan váltsa egymást, vagyis ne legyen közben szükség a kozmikus kutatólaboratórium „konzerválására”, „ugyancsak meg kell oldani - erre már volt példa” - a fontosabb vizsgálati eredmények folyamatos visszajuttatását a földre. végül meg kell teremteni a „szakosított”, - egy-egy tudományos, vagy technológiai program végrehajtására kialakított - szekciókat: ezek a központi űrállomáshoz kapcsolódnának egy-egy feladat elvégzésére. a szaljut-6 immár több mint négy és fél éves utjának tapasztalatai alapján ez reális lehetőség. /folyt./

ki/so ha

09.41 100482 2606

-.-

sk0015 4 230 mtik1018

űrhajózás napja /2. rész/

az űrhajózás napja előtt a világűr békéjének biztosításával foglalkozik a novoje vremja. a hetilap - méltatva az amerikai űrkomp, a columbia sikerét -, rámutat, hogy az ilyen típusú űrjárműnek elsősorban katonai feladatok megoldását szánják az egyesült államokban s más terveket is készítenek a világűrben működő

Fi

katonai laboratóriumok, az „űrháboru”, célját szolgáló kozmikus eszközök felhasználására.

a szovjetunió, amely megnyitotta az űrkutatás korszakát, kezdettől fogva azt sürgeti, hogy a világűr csak békés célokra hasznosítsák, nemzetközi összefogással. a lap cáfolja a vádakát, amelyek szerint a szovjetunió is katonai célokra akarja hasznosítani űrkutatási eredményeit és emlékeztet, hogy a világűr békés felhasználásának biztosítására létrejött egyezményeken túlmenően a szovjetunió újabb nemzetközi szerződésre tett javaslatot az ensz-ben. ez a javaslat arra szolgál, hogy megakadályozza a világűr katonai célokra történő hasznosítását - hangsúlyozza a novoje vremja, kiemelve, hogy a szovjetunió kész ilyen kötelezettséget vállalni.

ki/so ha

09.44 100482 1114

-.-

sk0016 4 230 mtik1019

vietnami külügyminiszter

párizs, 1982. április 10. /mti/ - nguyen co thach vietnami külügyminiszter péntek esti párizsi sajtóértekezletén hangsúlyozta: látogatásának célja az volt, hogy előmozdítsa a kapcsolatok fejlődését franciaország és vietnam között mindkét állam és a délkelet-ázsiai béke érdekében. vietnam azt reméli, hogy franciaország hozzájárul a béke megszilárdításához a térségben.

a külügyminiszter a francia fővárosban claude cheysson külügyminiszterrel, michel jobert külkereskedelmi-, charles fiterman közlekedési- és jean-pierre cot együttműködésügyi miniszterrel folytatott megbeszéléseket.

nguyen co thach hangsúlyozta, hogy párizsi látogatása során megszabták a megkötendő egyezmények fő vonalait a gazdasági, a kulturális és a tudományos együttműködés területén, s a későbbiekben vegyes bizottságok dolgozzák majd ki a megállapodások részleteit. megállapodtak abban, hogy franciaország milyen pénzügyi segítséget nyújt vietnamnak a mezőgazdaság, a könnyűipar, az energiagazdálkodás és a közlekedés területén folytatandó együttműködéshez. a két külügyminisztérium magas rangú tisztviselői a jövőben rendszeresen találkoznak majd, hogy megvitassák a politikai kérdéseket.

Fi

kambodzsával kapcsolatban kijelentette: a vietnami csapatok teljesen kivonulnak majd kambodzsából, mielőtt megszűnik a kínai fenyegetés. megkezdik kivonulásukat, mielőtt thaiföld területét nem használják fel többé támaszpontként a kambodzsá elleni támadásokhoz.

a külügyminiszter rámutatott, hogy vietnám üdvözli és támogatja leonyid brezsnyev taskenti, a szovjet-kínai kapcsolatok javításával kapcsolatos kijelentéseit. szeretnék, ha a vietnami-kínai kapcsolatok is javulnának, ez azonban kinától függ. vietnám a maga részéről ennek érdekében megtett minden szükséges lépést - hangoztatta a külügyminiszter. Összefüggő

a párizsi sajtó a látogatás után rámutat, hogy a vietnami külügyminiszter párizsi látogatása hozzájárult a kapcsolatok fejlesztéséhez, ez azonban egyelőre elsősorban a kétoldalú kapcsolatokat fog megmutatkozni. a délkelet-ázsiai helyzettel kapcsolatban párizsban továbbra is az az álláspontja, hogy nem ismeri el a kambodzsai kormányt. viszonyban

ds/so pn ha

10.01 100482 2218

--

sk0017 4 230 mtik1020

Lengyel munkásönkormányzat

varsó, 1982. április 10. /pap/ - a szükségállapot bevezetése ellenére a lengyel kormány a gazdasági reform egyik alapjának tekinti a munkáskollektívák öngazgatását. az önkormányzati szervek működésének felújítása az élet normalizálásának sikereitől függ - hangsúlyozta wladyslaw baka, a gazdasági reform ügyeiben illetékes /miniszteri rangú/ kormánybiztos a munkásönkormányzati szervek tevékenységével foglalkozó parlamenti bizottság pénteki ülésén.

a miniszter elmondotta, hogy a munkásönkormányzatműködésének felújítását az állami vállalatoknál fokozatosan, a politikai és gazdasági előfeltételektől függően kell megvalósítani. a szejm-bizottság ülésének részvevői annak az egyöntetű véleménynek adtak hangot, hogy fel kell újítani a munkásönkormányzat működését, azonban az semmiképpen sem válhat politikai harc színterévé.

R

a képviselők indítvánnyal fordultak a minisztertanács elnökéhez, hogy fokozatosan ujítsák fel a munkásönkormányzat működését az állami vállalatoknál, s ahol a feltételek már adóttak, tartssanak önkormányzati választásokat.

ti ha
10.20 100482 1116

--

sk0018 4 230 mtik1022

dragoszavac beszéde /1. rész/

belgrád, 1982. április 10. /mti/ - „a jksz egységét oly módon kell megszilárdítani, hogy a párt a munkásosztálynak, az ország nemzetének és nemzetiségeinek egységes élcsapata, eszmei-politikai vezető ereje legyen, - állapította meg dusan dragoszavac, a jksz kb elnökségének elnöke. a központi bizottság csütörtöki plénumán tartott beszámolóját a komunisták címu hetilap szombati száma közölte. dragoszavac hangoztatta:

- a 12. pártkongresszust megelőző mostani vitákban - azzal a jelszóval, hogy minden kérdés nyitott - nem kérdőjelezhető meg a jksz egysége, továbbá az egységes jksz keretein belül a köztársasági és a tartományi kommunista szövetségek önállósága és felelőssége. az egységes jksz-re azért van szükségünk, hogy öngazgató szocialista és szövetségi rendszerünk, szocialista szövetségi államunk egységes program alapján, eredményesen működhesen, hogy megvalósulhasson országunk nemzetének és nemzetiségeinek egyenjogúsága, hogy az egységes jksz-ben biztosítani lehessen a köztársasági és a tartományi szervezetek önállóságát. e lényegbevágó kérdésekben semmiféle ingadozásnak sincs helye. a jksz-ben nem létezhetnek a föderalizmus elemei.

- már régóta tisztában vagyunk azzal, hogy a szocializmus nem létezhet demokrácia nélkül, s azzal is, hogy igazi demokrácia nincs szocializmus nélkül. ez a jksz programjának ábécéje. a mi demokráciánk a dolgozók, a nemzetek és nemzetiségek érdekeit és egyenjogúságát, nem pedig a nacionalistákat és a nemzeti türelmetlenség hirdetőit szolgálja.

- a mi gondjaink - folytatta dragoszavac - a következők: hogyan lehetne fokozni a munka termelékenységét, hogyan lehetne a lehető legjobban elosztani a nemzeti jövedelmet, hogyan növelhetnénk deviza- és árutartalékainkat, hogyan hozhatnánk egyensúlyba áru- és

R

pénzviszonyainkat, s végül, hogyan tudnánk létrehozni olyan társadalmi-gazdasági viszonyokat, amelyekben - helyesen felmért törvényszerűségek alapján - a vállalatok és a dolgozók válnak a döntéshozatal valódi tényezőivé. /folyt./

már/so ha

11.12 100482 2068

--

sk0019 4 230 mtik1023

dragoszavac beszéde /2. rész/

- kétségtelen, hogy jelenlegi gazdasági stabilizációs politikánk végrehajtása jobb munkát, fokozott takarékoskodást és bizonyos lemondási követel meg mindenkitől. Következésképpen harcolnunk kell azért, hogy mindenki munkájából, munkájának eredményeiből éljen, hogy a dolgozók életszínvonala szorosan a munkatermelékenységhez, a tényleges vállalati jövedelem növekedéséhez kapcsolódjon. reális lehetőségeinkhez mérten fokoznunk kell a produktív foglalkoztatottságot.

dusan dragoszavac végül hangsúlyozta, hogy a jksz június 26-án kezdődő 12. kongresszusa a folyamatosság, a titói politikai vonal következetes folytatásának kongresszusa lesz.

már/so ha

11.13 100482 0705

--

sk0020 4 230 mtik1024

ecevit letartóztatása

ankara, 1982. április 10. /afp/reuter/ - a török hatóságok szombaton reggel ismét letartóztatták bülent ecevit, volt kormányfőt, a betiltott köztársasági néppárt vezetőjét.

ankarai hivatalos személyiségek szerint ecevitet ezúttal is azzal vádolják, hogy megszegve a tilalmat, politikai tevékenységet folytatott, az elmúlt hetekben külföldi újságíróknak a rendszert bíráló nyilatkozatokat adott.

Fi

ismeretes, hogy a török katonai hatóságok mindenfajta politikai tevékenységet betiltottak az országban.

ecevitet tavaly ősszel tartóztatták le először, s hasonló vád alapján négy hónap börtönre ítélték. a nyugat-európai nyomás hatására büntetését mérsékeltek, s februárban szabadon engedték.

hirügynökségek ezzel kapcsolatosan emlékeztetnek az államfő, kenan evren tábornok egy héttel ezelőtti kijelentésére:,, a katonai hatóságok nem fognak habozni, hogy rendkívül erélyesen lépjenek fel korábbi politikusok ellen,,.

pl ha

11.21 100482 0988

--

sk0021 4 230 mtik1025

feszültség dél-libanonban 2. /1. rész/

beirut, 1982. április 10. /mti/ - jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke pénteki szemleutját követően kijelentette, hogy azért szakította félbe kuvaiti látogatását, mert nyugtalanító híreket kapott az izraeli agresszió előkészületeiről. a szovjet forrásból származó információ és a libanoni kormány értesülései nem hagynak kétséget az izraeli szándékokat illetően. ,,a palesztin-libanoni szövetséges erők azonban elszántan szembeszállnak az izraeli agresszorral,, - hangoztatta arafat.

a pfsz¹⁰⁶ elnöke a továbbiakban elmondta, hogy az izraeli offenzíva egyszerre három térségben, tyr, nabatijeh és a beiruthoz közeli damur irányában várható. a szárazföldi erők előnyomulása beható légitámadásokkal párosul majd. arafat közölte, hogy a háborús feszültséggel kapcsolatban érintkezésbe lépett a szovjet vezetéssel, fidel castroval, mint az el nem kötelezett mozgalom elnökével és az iszlám világszervezetnek otthont adó szaud-arábia uralkodójával.

az egyesült államok beiruti nagykövete ismételtén biztosította a libanoni kormányt, hogy washington megtesz minden tőle telhetőt az izraeli támadás megakadályozására, mert attól tart, hogy egy regionális háborúvá fejlődő konfliktus veszélybe sodorhatja a sinai-félsziget április 25-én esedékes izraeli kiürítését, amelyért az usa garanciát vállalt. /folyt./

bz/so ha

11.50 100482 1425

Fi

--

sk0022 4 230 mtik1026

feszültség dél-Libanonban 2. /2. rész/

a Lorient-le jour című beiruti lapban közölt diplomáciai értesülés szerint április 14. és 25. között várható az izraeli támadás, amelynek az ürügye egy izraeli diplomata párizsi meggyilkolása, célja viszont a nemzeti egység egybekovácsolása a sinai-félsziget ellenállásba ütköző, demoralizáló hatású kiürítése előtt.

bz/so ha

11.52 100482 0389

--

sk0023 4 230 mtik1027

rövid hírek
földrengés

athén, 1982. április 10. /afp/ - szombat hajnalban közepes erejű földrengést mértek görögországban, az égei-tenger északi részén. a richter-skála szerint 5,5 fokos földrengések az első jelentések szerint nem követeltek halálos áldozatokat.

indonéz külügyminiszter

belgrád, 1982. április 10. /mti/ - pénteken háromnapos látogatásra belgrádba érkezett mochtar kusumaatmadja indonéz külügyminiszter. a kétoldali kapcsolatok fejlesztéséről, valamint az el nem kötelezett országok csucsértekezletének előkészületeiről és időszerű nemzetközi kérdésekről folytat tárgyalásokat joszip vrhovec jugoszláv külügyminiszterrel.

indiai műhold

cape canaveral, 1982. április 10. /upi/reuter/ - szombaton a kennedy űrközpontból amerikai hordozórakétával felbocsátották az insat-1a jelzésű indiai távközlési mesterséges holdat. a több távközlési feladatot is ellátó műhold egyebek között 8000 telefonbeszélgetés egyidejű lebonyolítását is biztosítja.

munkabeszüntetés

róma, 1982. április 10. /taszsz/ szombattól hétfőig nem jelennek meg az újságok olaszországban. a sztrájkba lépett újságírók és nyomdászok a foglalkoztatást biztosító új kollektív szerződéseket, a munkafeltételek javítását és a fizetések emelését követelik.

Fr

pokolgépek

londonderry, 1982. április 10. /ap/ - pénteken éjszaka három pokolgépes támadást hajtottak végre banképületek ellen londonderryben. a robbanások csak anyagi károkat okoztak, mivel névtelen telefonálók bejelentését követően kiürítették az épületeket és a környéket.

ti ha
11.58

100482 1573

--

sk0024 4 230 mtik1028

spadolini - gazdasági gondok /1. rész/

róma, 1982. április 10. /mti/ - lehangelő „husvétai ajándékot”, kapott kormányától az olasz polgár, aki pénteken este a televízió előtt ült és a híradót nézte. giovanni spadolini miniszterelnök ugyanis néhány perces beszédben enyhén szólva semmi biztatót nem mondott az ország gazdasági helyzetéről. „az év végén, majd januárban még azt hittük, hogy már látni a világosságot az alagút végén. most már tudjuk, hogy nem így van. igen nagy áldozatokra van szükség ahhoz, hogy kijussunk az alagútból”, - mondta a miniszterelnök. aggasztónak nevezte a külkereskedelmi mérleg alakulását és a februári nagy passzivumra hivatkozott. az ország gazdaságát ért negatív hatások között első helyen említette az amerikai dollár magas árfolyamát, valamint a francia frank gyengülését. kijelentette, hogy megcsappant az ország valutatartaléka.

spadolini figyelmeztette a külkereskedelmet, hogy készüljön fel a saját erőből való helytállásra. „sem mire sem számíthatunk külföldről, se hitelekre, se engedményekre. vállalnunk kell az egyenlő fegyverekkel való harcot a nemzetközi piacokon.” a hanghordozásában is alapvetően borulató televíziós beszéd az eddigi eredmények taglalását igen rövidre fogta. spadolini jelezte, hogy a kormány folytatni kívánja az infláció leküzdését szolgáló és eddig sikeresnek bizonyuló politikáját, de mindjárt leszögezte, hogy a súlyos kérés nem ennek a kormánynak a hibája. értesre adta, hogy ha kell, megfelelő intézkedéseket alkalmaznak a spekulációs kísérletek ellen. /folyt./

kir/so ha

12.21

100482 1570

Fr

--

sk0025 4 230 mtik1029

spadolini - gazdasági gondok /2. rész/

nem érkezett el az idő, hogy akár az infláció, akár a terrorizmus elleni küzdelemben csökkenteni lehetne az éberséget, - hangoztatta a miniszterelnök.

olaszországban szombaton, sztrájk következtében minden információs forrás néma.

kir/so ha

12.23 100482 0304

--

sk0026 4 230 mtik1030

falkland - brit kp

/malvin/

London, 1982. április 10. /mti/ - a falkland-szigetek tengeri blokádjá és a husvéthétfőtől érvényes tűzparancs ellen emelte fel szavát nagybritannia kommunista pártjának politikai bizottsága.

„semmi blokádj, semmi tüzelés. vissza a haditengerészettel a támaszpontokra” - hangoztatta a nyilatkozat, leszögezve, hogy „a nemzetközi vitákat nem erőszakkal, hanem tárgyalások útján kell megoldani... ez az, amiért elítéljük a falkland-szigetecsoport argentin részről történt katonai megszállását, s támogatjuk a biztonsági tanács felhívását, amely az argentin erők kivonását és az énsz égisze alatt megvalósuló tárgyalásos rendezést sürgette...

nem szabad megengedni, fejtette ki a továbbiakban a pb, hogy a konzervatív kormány katonai kalandba rántsza az országot. „történelmi tanulság, hogy ha fegyveres konfliktus kirobban, az gyorsan kicsuszhathat /a hadviselő felek/ ellenőrzése alól...

a nyilatkozat a leghatározottabban állást foglalt a falkland-szigeteken élő emberek jogainak és érdekeinek védelme mellett - a brit szuverenitásra támasztott igény egyidejű feladásával. végül elítélte nemcsak a thatcher-kormány háborus politikáját, hanem a munkáspárti „árnyékkormányt”, is, amely „kezére játszik a konzervatív nemzetieskedésnek és támogatja azokat, akik ezt a válságot is a hadikiadások növelésének kikényszerítésére akarják felhasználni...

ae/so ha

12.34 100482 1414

Fi

--

sk0027 4 230 mtik1031

bolgár szakszervezetek - zsvkov /1. rész/

szófia, 1982. április 10. /mti/ - a bolgár szakszervezetek ix. kongresszusának szombati ülésén felszólalt todor zsvkov, a bkp kb főtitkára, a bolgár államtanács elnöke. zsvkov kiemelte, hogy a beszámoló kritikus és önkritikus hangneme élénk vitára adott alkalmat. örömét fejezte ki, hogy a kongresszusi küldöttek nem hunyták be szemüket a nehézségek, a fogyatékoságok, a problémák előtt, ami egyúttal biztosítéka annak, hogy a bolgár szakszervezetek a jövőben is hivatásuk magaslatán fognak állni.

- a bolgár kommunista párt mindig szoros kapcsolatot tartott a forradalmi szakszervezetekkel. így lesz ez a jövőben is, amikor kétségtelenül tovább nő a szakszervezetek szerepe a társadalom irányításában - mutatott rá todor zsvkov. - a szakszervezetek jelentik a biztosítékát annak, hogy következetesen meghonosítsák az új gazdasági szemléletet és mechanizmust, harmonikusan egyeztessék az össznépi- és a csoportérdeket, új tartalommal töltsék meg a szocialista munkaversenyt, valóraváltsák a párt és az állam szociálpolitikáját. zsvkov vázolta azokat a kérdéseket, amelyek a párt- és állami vezetést ezen a téren foglalkoztatják. tervezik egyebek között a gyermekgondozási segély bevezetését, a nyugdíjak emelését, a lakásgazdálkodás gyökeres reformját az igazságosabb lakáselosztás érdekében. /folyt./

... ék/so ha

12.40 100482 1384

--

sk0028 4 230 mtik1032

bolgár szakszervezetek - zsvkov /2. rész/

todor zsvkov részletesen szólt az új gazdasági mechanizmus több kérdéséről, köztük a fejlett szocialista társadalom anyagi-műszaki bázisának megszilárdításáról, a tulajdonviszonyok alakulásáról, az áru- és pénzvviszonyok szerepéről, a tervgazdaság korszerűsítéséről, az új brigádszervezetről, a szocialista demokrácia elmélyítéséről. nyomatékosan rámutatott a jogok és a kötelezettségek egymást feltételező, harmonikus egységére és éles szavakkal ítélte el azokat, akik hajlamosak erről megfeledkezni.

Fi

utalt a jelenlegi bonyolult, feszült nemzetközi helyzetből származó nehézségekre, kiemelve: kudarcra ítélt az imperialista köröknek az a hiu ábrándja, hogy példátlan fegyverkezési versenyt diktálva megakadályozzák a szocialista országok életszínvonal-emelési programjainak megvalósítását. az emberiség számára nincs más alternatíva, mint a békéért, az enyhülésért és a leszerelésért folytatott harc sikerre vitele, amihez a bolgár népköztársaság a jövőben is hozzájárul. .

ék/so ha

12.42 100482 1054

--

sk0029 4 230 mtik1033

falkland - fejlemények

London, Washington, Buenos Aires, Havana, 1982. április 10. /reuter/afp/ap/upi/mti/ - a falkland /malvin/-szigetek lakosságát megosztotta a brit flotta közeledésével növekvő háborús veszély. a szigetek igazgatásával korábban megbízott 15 tisztségviselő kérte a londoni kormányt, hogy szervezze meg a lakosság ideiglenes kitelepítését, még mielőtt a flotta a helyszínre érne.

a kitelepítést kérő levelet pénteken az uruguayi brit nagykövetnek adták át Montevideóban. ugyanakkor londoni források szerint az 1800 szigetlakó többsége, mintegy 1300 ember nem akarja elhagyni otthonát. ezt erősítette meg a szigetek kiutasított brit kormányzója is, aki szerint az ottaniak többsége az esetleges tengeri ütközetnél jobban fél attól, hogy ha elhagyja a szigeteket, többé már nem térhet vissza.

az egyesült államok közvetítési kísérletével egyidőben mindkét fél készül az esetleges katonai összeecsapásra. a szigetek felé tartó brit hadihajókon nem töltik tétlenül a tengerészek a napjaikat: az armada menetközben gyakorolja az összeecsapás különböző manővereit, a tengerészgyalogosok pedig partraszállásra készülődnek.

argentina szintén felkészül: a szigetek partjain tüzérseget telepítettek, a partraszállás várható térségében páncélos egységeket összpontosítanak. argentin katonai források szerint a hadsereg aknamezőt létesített a brit kormány által tiltott övezetnek nyilvánított területen.

Fi

a peronista mozgalomból kivált szélsőséges szárny, a montonero-mozgalom vezetősége pénteken felszólította argentina katonai kormányt, hogy a kialakult helyzetben semmiféle tárgyalásokat ne kezdjen nagy-britanniával. a montonerók, akik 1976 és 1978 között szabályos háborút vívtak az argentin hadsereggel, most arra figyelmeztetik a tábormásokat, hogy a „brit katonai invázió veszélyének árnyékában nemzeti megaláztatáshoz, a haza elárulásához vezetnének,, a brit kormánnyal kezdett tárgyalások.

a buenos airesben tartózkodó amerikai külügyminiszter szombaton kezdi meg tárgyalásait az argentin vezetőkkel. a kormányt támogató és a kormánnyal szemben álló politikai erők egyaránt nagy tömegetűntetésre szólítottak fel a tárgyalások idejére, hogy biztosítsák az ország vezetőit: argentina nem mond le a szigetekről.

gó ha

13.02 100482 2280

--

sk0030 4 230 mtik1034

falkland - ellenzék

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. április 10. /mti/ - az ellenzékben levő munkáspárt baloldala követelte a kormánytól a parlament újraösszehívását - még mielőtt a falklandi tengeri blokád - ha úgy tetszik „hadüzenet,, - életbe lép.

Judith Hart, a párt idej elnöke, valamint Tony Benn, Benys Alan Race, Frank Julian Allaun és más munkáspárti képviselők, ha tehetnék, visszahívnák a falkland-szigetek felé tartó brit expedíciós flottacsoportosítást. erről azonban - csakugy, mint a blokádról és a tüzparancsról - a kormány nem kíván vitát nyitni az alsóházban.

Race képviselő szerint Thatcher asszony és kabinetje még csak választást sem engedett a szigetlakóknak, óhajtják-e hogy otthonuk csatatérre változzék.

e tárgyban a szombati the times figyelmeztető nyilatkozatot közölt egy falklandi birkafarm-tulajdonossal. az illető, aki egyébként egy konzervatív parlamenti képviselő fivére, a szigetlakók nevében azt az üzenetet tolmácsolta, hogy a kormány „hüljön le,,. Edmund Carlisle szerint a falklandiak zöme nem kíván háborút, sőt

Ua 17. ^{no} 80

1982.04.10.

még az argentin fennhatósággal szemben sem ellenséges, feltéve, hogy a katonákat visszavonják a szigetekről. az argentinok iránti kezdeti ellenségességüket eloszlatja az a „barátságos, udvarias és kedves bánásmód,, , amelyben az újonnan érkezettek részesítették őket.

a nyilatkozat a továbbiakban hangoztatta, hogy az argentin ígéretet sincsenek hatás nélkül a falklandiakra. „az argentinok színes televíziót és más jótéteményeket ígértek. az emberek úgy érzik, hogy argentina öt év leforgása alatt többet ruházhat be a szigeteken, mint nagy-britannia 150 év alatt. sokan közülük adnának az argentinoknak egy esélyt. végül is nem az az igazság, hogy két héttel ezelőttig alig valaki tudta volna brit földön megmondani, hol kerülnek el a falkland-szigetek?,, /folyt./

ae/so kd

15.04 100482 1902

--

sk0031 4 230 mtik1035


falkland - ellenzék /2. rész/

ez a vélemény kevés hasonlóságot mutat a hivatalossal. rex hunt, a volt falklandi kormányzó szerint bármekkora legyenek is egy háború kockázatai, „a szigetek lakói 90 százaléka maradni akar s megszabadulni az argentinoktól - inkább minthogy távoztukkal szigeteiket argentin kézre juttassák,, a kormányzó emellett „nem hivatalosnak,, minősített egy falklandon feladott levelet, amelyben 15 közösségi vezető a lakosok evakuálását kérte még mielőtt nagy-britannia megindítaná a harci cselekményeket.

ae/so kd

15.06 100482 0560

--

U4 17. ^{no}


1982.04.10.

sk0032 4 230 mtik1036

maidana

moszkva, 1982. április 10. /adn/ - antonio maidanának, a paraguayi kommunista párt kb első titkárának és a párt más vezetőinek élete súlyos veszélyben forog. mint carmen de lara castro asszony, az emberi jogokat védelmező paraguayi bizottság vezetője elmondta, majdanát és harcostársait embertelen kínzásoknak vetik alá a stroessner-rezsím egyik katonai börtönében.

ananas maidana, a paraguayi kp politikai bizottságának tagja a moszkvai pravda szombati számában beszámolt róla, hogy a bizottság azonnali felvilágosítást követelt azok sorsáról, akiknek a stroessner-rendszer börtöneiben nyomuk veszett. maidanán kívül súlyos veszély fenyegeti miguel angel solernek, a pkp kb titkárának, derliz villagrának, a paraguayi kommunista ifjúsági szövetség titkárának és ruben gonzales paraguayi munkásvezérnek az életét is. őket 1975-ben tartóztatták le és azóta a legkegyetlenebb kínzásokat kellett kiállniuk.

kf kd

15.49 100482 0947

--

sk0033 4 230 mtik1037 /javítás mtik 1025-ös hírünkhöz/

budapest, 1982. április 10. /mti/

kérjük, hogy a „feszültség dél-libanonban - 2. /1.rész/, „ című anyagunk első bekezdésében a következő mondatkezdet:

„a szovjet forrásból származó információ és a libanoni kormány értesülései.....,

helyett

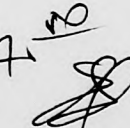
„a különböző forrásokból származó értesülések.....,

megfogalmazást használják.

kf kd

15.55 100482 0370

--

U4 17. ^{no}


sk0034 4 230 mtik1038

rövid hírek

benin - kormányalakítás

cotonou, 1982. április 10. /afp/ - ahmed kerekou ezredes, benini köztársasági elnök péntekre virradóra közölte a benini forradalmi nemzetgyűléssel átalakított kormányának névsorát. a legfontosabb változás az, hogy a külügyminiszteri tisztséget ezután tiamiou adjibade, az ország volt bonni nagykövete tölti be, a tájékoztatási és propaganda tárcát pedig amidou baba, a nemzetgyűlés volt alelnöke kapta. hét másik miniszteri tárca is gazdát cserélt, ebből öt gazdasági kérdésekkel kapcsolatos.

indonézia - vulkánkitörés

djakarta, 1982. április 10. /afp/upi/ - továbbra is működik indonéziában a djakartától mintegy 200 kilométerre levő galunggung vulkán. a rendőrség szerint a legutóbbi, pénteki kitörés során kilövellt forró kövek és szikladarabok legkevesebb öt ember halálát okozták, s ezzel nyolcra emelkedett a vulkánkitörés áldozatainak száma. a kitörés egyúttal kisebb földrengést is előidézett. a galunggung múlt vasárnap tört ki először, s becslések szerint azóta legalább negyvenezer ember menekült el a környékről.

mexikó - vulkán

villahermosa, 1982. április 10. /ap/reuter/ - mintegy hatezer mexikói földműves - a hatóságok figyelmeztetései ellenére - értéktárgyainak mentésére visszatért a chinchon vulkán lejtőin levő otthonába. a március vége óta működő vulkán még mindig nem nyugodott meg, s a mentőosztagoknak sűrű hamu és füst miatt még mindig nem sikerült megmenteniük azt a mintegy 4800 személyt, aki a kráter lejtőjén rekedt egy kis hegyi faluban. a vörös kereszt szerint a vulkánkitörésnek megközelítően negyven halálos áldozata, s háromszáz sebesültje van. ezek azonban még koránt sem végleges adatok, helikopterek és a mexikói légierő tovább kutat esetleges életbenmaradottak után.

olasz rendőrség - mentőakció

milánó, 1982. április 10. /upi/ - az olasz rendőrség szombaton kiszabadította emilia maria crespit, egy gazdag olasz gyáriparos feleségét, akit március 23-án raboltak el. az rendőrség szerint az emberrablók eredetileg serafino crespit, a férjet támadták meg, ki akarták rabolni. amikor azonban az asszony férje segítségére sietett, megragadták a kínálkozó alkalmat, s újabb pénzszerzési lehetőség reményében tuszként magukkal hurcolták.

tu kd

16.04 100482 2277

sk0035 4 230 mtik1039

libanon - nagykövetek, bt, izrael

beirut, 1982. április 10. /ap,upi,afp/ - libanon felkérte az egyesült államokat, hogy sürgősen gyakoroljon nyomást izraelre dél-libanoni támadásra vonatkozó tervei feladása érdekében. szárkisz libanoni elnök szombaton félórás megbeszélést folytatott az egyesült államok beiruti nagykövetével és amerikai biztosítékokat kért az agresszió ellen. a tanácskozásról beszámoló libanoni kormányzóvivő arra is kitért, hogy izrael 40 000 katonát, két páncélos hadosztályt vonultatott fel a határon.

szárkisz ugyancsak szombaton fogadta a szovjetunió beiruti nagykövétét is, akivel szintén a dél-libanont fenyegető izraeli támadásról tárgyalt.


a libanoni kormány szombaton felszólította ensz-nagykövétét, hogy tájékoztassa pérez de cuellar ensz-főtisztát és a biztonsági tanács soros elnökét a libanon ellen készülő izraeli támadásról - jelentette be beirutban al-vazzan libanoni kormányfő.

x x x

tel aviv, 1982. április 10. /afp/ - az izraeli kormány teljes hallgatásba burkolózik a libanon ellen készülő támadásról szóló hírekkel kapcsolatban. hivatalosan nem reagáltak sem az izraeli sajtó és rádió erről szóló, washingtonból és beirutból keltezett jelentéseire, sem az ellenzék bírálataira. az izraeli katonai rádió szerint az amerikai kormány szándékosan szivárogtatta ki az abc televíziós társaságon keresztül, hogy a felderítő műholdak tanúsága szerint izrael támadásra készül. ezzel a rádióadó szerint washington óvatosságra akarta az izraeli kormányt.

sas kd

16.29 100482 1547

U4 17. ¹⁰


--

sk0036 4 230 mtik1040

argentina - egk, kuba

brüsszel, buenos aires, 1982. április 10. /afp/ - a közös piac tagállamai leállítják valamennyi argentin áru importját - jelentette be a belga külügyminisztérium szombaton a tízek állandó képviselőinek brüsszeli tanácskozása után, amelyen az argentina elleni kereskedelmi és pénzügyi korlátozásokról volt szó. az intézkedés „záros határidőn belül”, - belga források szerint jövő szerdától - lép életbe. mint ismeretes, a tízek még pénteken úgy határoztak, hogy leállítják az argentinába irányuló fegyver- és lőszer szállítmányokat, „megtorlásul”, a falkland-/malvin/-szigetek megszállásáért.

a közös piac 25 éves fennállása alatt ez a legszigorubb szankció, amelyet a szervezet hozott.

az elmúlt évben argentina 1,8 milliárd dollár értékben exportált az egk országaiba; a kivitel fele élelmiszer, húsból és élőállat volt.

a közös piac tagállamai egyhangúlag elfogadott közleményükben követelik az argentin csapatok visszavonását a szigetektől; sürgetik a válság tárgyalásos úton történő rendezését, s felszólítják a világ más országait, hogy az argentinából származó behozatal leállításával kövessék az egk példáját.

havannából érkezett jelentések szerint kuba az argentin fővárosba küldte buenos aires-i nagykövétét, emilio aragonest, aki már több mint egy éve nem tartózkodott állomáshelyén. küldetése feltehetően a falkland-szigetek körüli válsággal van összefüggésben.

sas ai kd

16.44 100482 1453

17.10
 14

--

sk0037 4 230 mtik1041

husvétii békemegmozdulások

ottawa/washington/bonn, 1982. április 10. /taszz/adn/dpa/upi/ - nagyszabású békemegmozdulások voltak pénteken és szombaton észak-amerikai- és nyugat-európa-szerte - jelentették a hírügynökségek.

pénteken, az amerikai hadügyminisztérium épülete előtt tüntetők tiltakoztak az amerikai kormány atomfegyverkezési politikája ellen. mint a upi hírügynökség jelentette, közülük többet letartóztattak.

ugyancsak letartóztatták annak a tüntetésnek 18 résztvevőjét, amely a nevada állambeli rakétaindító-telep közelében zajlott le. itt daniel ellberg, a pentagon egykori munkatársa, jelenleg az amerikai háboruellenes mozgalom egyik vezetője szólalt föl.

„nem bombákat, munkát akarunk!”, - ezzel a jelszóval rendeztek tiltakozó megmozdulást a lockheed repülőgépgyártó társaság dolgozóit a cég mountain-view-i /kalifornia/ gyáránál.

pénteken, a washington állambeli bangorban, az amerikai atomtengeralattjárók egyik támaszpontjának közelében 13 vallási zarándok mintegy tízezer kilométeres békemenetbe kezdett. a zarándoklat végpontja a ciszjordániai betlehem. a menet legidősebb résztvevője a 66-éves george zabelka, aki a második világháború idején a hirosimát és nagaszakit bombázó repülőraj lelkésze volt.

kanadában mintegy százezer ember írta alá a kanadai békevédelmi kongresszus felhívását. a felhívást, amely leszerelésre és az enyhülés védelmére szólit föl, támogatásáról biztosította 60 társadalmi szervezet is. ezek a szervezetek több mint 1,4 millió embert képviselnek.

több tízezer ember vett részt pénteken és szombaton az nszk-ban tartott békemeneteken és más, a leszerelés érdekében rendezett megmozdulásokon. békemenetek indultak szombaton duisburgból, dortmundból, hamburgból, brémából, stuttgartból, majna-frankfurtból, nürnbergből és münchenből, valamint azokból a helységekből, ahová a nato 1979-es határozata értelmében közép-hatótávolságú rakétákat kívánnak telepíteni. megmozdulások voltak ezenkívül az amerikai katonai támaszpontok közelében is.

a duisburgi békegyűlésen oskar lafontaine, az spd vezetőségi tagja, a nyugatnémet békemozgalom neves egyénisége felszólította a nato-t: mondjon le az atomfegyver elsőként való alkalmazásáról.

14 17.10

dániában, a nyugatnémet határ közelében fekvő egykori froeslevi koncentrációs tábor területén az atomfegyverkezés mintegy kétezer észak-európai ellenfele adott egymásnak találkozt. Innen husvéti békemenet indul a schleswig-holstein-i meynben található bundeswehr-támaszponthoz.

kf kd

17.15 100482 2535

--

sk0038 4 230 mtik1042

bolgár szakszervezetek - kongresszus - vége

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1982. április 10. /mti/ - határozat elfogadásával és a szervezeti szabályzat részleges módosításával szombaton befejeződött a bolgár szakszervezetek ix. kongresszusa. a háromnapos tanácskozás teljes ülésein 31-en, a szekcióüléseken pedig 85-en szólaltak fel.

szombaton megtartotta első ülését a bolgár szakszervezetek újjáválasztott központi tanácsa. ezen az ülésen megválasztották a vezető szerveket, az irodát és a titkárságot. a bolgár szakszervezetek központi tanácsának elnökévé petr djulgerovot, a bkp kb politikai bizottságának póttagját választották újjá. alelnöknéket választották meg georgi evgenievot, a központi revíziós bizottság elnökévé pedig penka dodumekovat.

a kongresszuson petr djulgerov mondott zárszót. rámutatott, hogy a bolgár szakszervezetek legfelsőbb fórumát nagyfokú aktivitás, széles körű nemzetközi részvétel jellemezte: a kongresszuson több mint 70 ország nemzeti szakszervezeteinek küldöttei és hat nemzetközi szervezet képviselői vettek részt. végezetül hangsúlyozta, hogy a bolgár szakszervezeteknek minden lehetőségük adott ahhoz, hogy teljesítsék történelmi küldetésüket a fejlett szocialista társadalom felépítésében.

ék/zsa kd

17.52 100482 1294

--

WA 18. ³⁰


sk0039 4 230 mtik1043

castro - marchais

havanna, 1982. április 10. /mti/ - fidel castro és george marchais, a kubai és a francia kommunista párt vezetői megbeszélést tartottak a kubai fővárosban. a találkozón george marchais beszámolt a nicaraguai útján szerzett benyomásairól és ezzel kapcsolatban véleménycserét folytatott fidel castroval a közép-amerikában és a karib-térségben kialakult helyzetről.

a kubai kommunista párt központi bizottságának első titkára és a francia kommunista párt főtitkára áttekintette a nemzetközi helyzet és a két ország közötti kapcsolatok legfőbb kérdéseit is.

a havannai találkozón szó volt ezen kívül a szocializmus fejlődésével és az új társadalom építésével kapcsolatos kérdésekről is.

a megbeszéléseken részt vett maxime gremetz, a francia kommunista párt politikai bizottságának, valamint carlos rafael rodriguez és jorge risquet, a kubai kommunista párt központi bizottságának tagja.

ml/zsa kd

17.58 100482 0951

--

sk0040 4 230 mtik1044

egk - malvin - tudósító

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1982. április 10. /mti/ - a közös piaci országok leállítottak minden argentinából származó behozatalt. az intézkedést szombaton határozták el az állandó képviselők bizottságában a brit kormány kérésére, így juttatva kifejezésre, hogy nagy-britanniát támogatják a falkland-/malvin/-szigetek miatt kirobbant konfliktusban.

a döntést a közösségben az elnöki tisztet jelenleg betöltő belgium hozta nyilvánosságra a külügyi szóvivő útján. a szóvivő emlékeztetett arra, hogy a tizek már elítélték argentinát a szigetek elfoglalása miatt, ezt a nemzetközi jog megsértésének tekintik. emlékeztetett arra is, hogy a tagországok megtiltották a

WA 18. ³⁰


egyverreladásokat argentinának. „minden intézkedés megtörtént arra is - jelentette ki a szóvivő - , hogy a mai naptól leállítsunk minden árubehozatalt argentinából,,.

az egk és argentina között a kölcsönös áruforgalom 1980-ban 4 milliárd dollárt tett ki, az argentin exportot /1,8 milliárd dollár/ főként hus, huskésztítmények és könnyűipari termékek, az egk kivitelét /2,2 milliárd dollár/ gépek, ipari berendezések, szállítóeszközök alkották.

mp/zsa kd

18.52 100482 1205

--

sk0041 4 230 mtik1045

haig - galtieri

buenos aires, 1982. április 10. /afp/ - haig amerikai külügyminiszter szombaton buenos aires-ben megkezdte tárgyalásait galtieri argentin elnökkel. előzőleg egyórás megbeszélést folytatott argentin kollegájával, costa mendezzel.

az argentin elnöki palota előtt tizezrek tüntettek, a falkland-válságban kialakult argentin nemzeti egységet demonstrálva az amerikai külügyminiszter előtt.

sas kd

18.57 100482 0438

--

sk0042 4 230 mtik1046

rövid hírek

carstens - elutazás

rio de janeiro, 1982. április 10. /afp/dpa/ - befejezte hétnapos braziliai hivatalos látogatását carl carstens nyugatnémet államfő. carstens látogatása során az nszk-brazil kapcsolatok további fejlődéséről folytatott eszmecserét a brazil vezetőkkel. találkozott

U4 18.57

joao figueiredo tábornok brazil köztársasági elnökkel is. carstens jamaicába utazott tovább.

ceausescu - carrillo

bukarest, 1982. április 10. /agerpres/ - nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára szombaton fogadta santiago carrillót, a spanyol kommunista párt főtitkárát. carrillo az rkp kb meghívására tartózkodik bukarestben. a megbeszéléseken értékelték a két párt kapcsolatait, és sikra szálltak a pártközi együttműködés további fejlesztése mellett.

fdp - kennedy

nyugat-berlin, 1982. április 10. /reuter/ - a nyugat-berlini szabad demokrata párt levélben hívta meg a városba edward kennedy szenátort. az fdp fegyverkezési kérdésekről, s a nyugatnémet-amerikai kapcsolatokról szeretné eszmecserét folytatni az amerikai demokrata párti szenátorral. ezzel kapcsolatban az fdp levele hangsúlyozza: azok a kezdeményezések, amelyeket kennedy és más amerikai politikusok terjesztettek elő nemrégiben a fegyverzetkorlátozási tárgyalások újjálesztésével kapcsolatban, jelzik, hogy az egyesült államokban is igen sokan aggódnak a jelentégi amerikai kormányzat külpolitikai irányvonala miatt.

tu kd

19.11 100482 1452

--

sk0043 4 800 mtik1048

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0028-ig
1982. április 10. /mti/ -
sk0001 biztonsági tanács - dél-afrika
sk0002 nicaragua - amerikai javaslat - tudósítói /1.rész./
sk0003 nicaragua - amerikai javaslat - tudósítói /2.rész./
sk0004 usa - kuba
sk0005 falkland - haig
sk0006 északi-sark
sk0007 japán - cocom
sk0008 feszültség dél-libanonban
sk0009 rövid hírek:

U4 18.57

párizs: mitterrand - koivisto
 new york: helikopter
 algir: szakszervezeti kongresszus
 varsó: légiszerencsétlenség

- sk0010 vietnam - élelmiszertermelés
 sk0011 lengyel - portugál közlemény
 sk0012 magyar könyvek a szovjetunióban
 sk0013 schmidt cikke
 sk0014 urhajózás napja /1.rész./
 sk0015 urhajózás napja /2.rész./
 sk0016 vietnami külügyminiszter
 sk0017 lengyel munkásönkormányzat
 sk0018 dragoszavac beszéde /1.rész./
 sk0019 dragoszavac beszéde /2.rész./
 sk0020 ecevit letartóztatása
 sk0021 feszültség dél-libanonban 2. /1.rész./
 sk0022 feszültség dél-libanonban 2. /2.rész./
 sk0023 rövid hírek:
 athén: földrengés
 belgrád: indonéz külügyminiszter
 cape canaveral: indiai műhold
 róma: munkabeszüntetés
 sk0024 spadolini - gazdasági gondok /1.rész./
 sk0025 spadolini - gazdasági gondok /2.rész./
 sk0026 flakland - brit kp
 sk0027 bolgár szakszervezetek - zsivkov /1.rész./
 sk0028 bolgár szakszervezetek - zsivkov /2.rész./
 zsa kd

19.25 100482 1581

--

sk0044 4 800 mtik1049

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0029-sk0044-ig

- * sk0029 falkland - fejlemények
 sk0030 falkland - ellenzék /1.rész./
 sk0031 falkland - ellenzék /2.rész./
 sk0032 maidana
 sk0033 javítás mtik1025-ös hirre
 sk0034 rövid hírek:
 cotonou: benin - kormányalakítás
 djakarta: indonézia - vulkánkitörés
 villahermosa: mexikó - vulkán

U4 18. ^{UF}
 S

- milano: olasz rendőrség - mentőakció
 sk0035 libanon - nagykövetek, bt, izrael
 sk0036 argentina - egk, kuba
 sk0037 husvéti békemegmozdulások
 sk0038 bolgár szakszervezetek - kongresszus - vége
 sk0039 castro - marchais
 sk0040 egk - malvin - tudósítói
 sk0041 haig - galtieri
 sk0042 rövid hírek
 rio de janeiro: carstens - elutazás
 bukarest: ceausescu - carrillo
 nyugat-berlin: fdp - kennedy
 sk0043 tartalomjegyzék 1.
 sk0044 tartalomjegyzék 2.
 zsa kd

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: heltai andrás
 kopreda dezső

- v é g e -

19.26 100482 1250

18. ^{UF}
 S

U4

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. április 11.

kül

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

argentina - haig

buenos aires, 1982. április 11. /afp/reuter/ap/ - semmiféle megoldás nem született alexander haig és az argentin vezetők szombati buenos airesben tartott tárgyalásain - közölte rodolfo baltierrez, az argentin kormány szóvivője. az amerikai külügyminiszter összesen 12 órát tárgyalt leopoldo galtieri argentin államfővel és nicanor costa mendez külügyminiszterrel a falkland /malvin/ szigetek ügyében kirobbant brit-argentin viszályról.

„a tárgyalások nagyon hosszúak voltak, semmiféle megoldás nem született, de a párbeszéd folytatódik,, - kommentálta az argentin szóvivő a szombati megbeszéléseket. az amerikai külügyminiszter vasárnap visszautazik londonba, hogy az argentin vezetőkkel folytatott tárgyalásain felmerült elképzeléseket megvitassa a brit kormány képviselőivel. haig újabb londoni utját az amerikai külügyminiszter kíséretében tartózkodó dean fisher külügyi szóvivő jelentette be.

az amerikai külügyminiszter és az argentin vezetők zárt ajtók mögötti megbeszéléseit az utcákon hatalmas tömegtüntetés kísérte. az argentin katonai kormányt támogató és a katonai vezetéssel szembenálló politikai erők közös megmozdulást szerveztek buenos airesben. a casa rosadába, az elnöki palotába érkező amerikai külügyminisztert több tízezer ember fogadta. az argentin államfő és az amerikai külügyminiszter első tárgyalása alatt folyamatosan érkeztek a felvonulók az elnöki palota előtti május-térre, s leopoldo galtieri tábornok, államfő már majdnem 200 ezer ember előtt jelenthette be az első megbeszélés után, hogy „argentina kész